

hónapjában 250 százalékkal emelkedett. Ez az emelkedés nagyobb, mint akármilyen más cikknél, tehát nem kellene csodálkoznunk, hogy így módon passzív a kereskedelmi mérlegünk.

De ha abszolút számokban nézzük a dolgot, azt látjuk, hogy a gyémánt és briliáns behozatala 1926 januártól októberig 11.000 pengő volt és 1927-ben ugyanezen idő alatt 28.000 pengőre emelkedett, ami ugyan 25 százalékos növekedést jelent, de nem hiszem, hogy ez a 17.000 pengős emelkedés befolyásolná a 350 milliói ideai passzivitást.

A luxuscikkek behozatala az idén összesen 20 millióval emelkedett, ami a passzivitás emelkedésének csak 8 százaléka, de ebben befigyeltetik a narancs és az autók behozatala is, amelyek ma már alig számíthatók luxuscikkeknek.

Tisztelt közgyűlés! Ha ezek után kereskedelmi mérlegünk passzivitásának okait kutatjuk, elsősorban meg kell állapítanunk, hogy

a passzivitás úgy állott elő, hogy megnövekedett a behozatal, de egyszersmind lényegesen csökkent élelmi cikkekben a kivétel.

Továbbá megállapíthatjuk, hogy 230 millió passzív többletből 80 millió olyan cikkekre esik, amelyeket beruházásokra fordítottunk. Kaptunk t. i. külföldi kölcsönöket beruházásokra, mint például házépítések, gyárna-gyobbitásokra, vasutépítésre stb. Ezen befektetésekhez külföldről kellett azon nyersanyagokat behozni, amelyek országunkban nem találhatók, mint pl. épületfát, deszkát, üveget, vasat, fémeket, kokszt-szenet, speciális gépeket, szerszámokat stb. Ezen cikkekben emelkedett a behozatalunk 80 millióval.

Igy megállapíthatjuk, hogy a felvett beruházási kölcsönök és a passzivitás között némi okozati összefüggés van, ha nem is fogadhatom el helyesnek egy volt miniszteri tanácsosnak egy szegedi lapban a kereskedelmi passzivitásról írt cikkében nyilvánított azon véleményét, hogy a külföldi kölcsönt csak úgy tudjuk értékesíteni, ha külföldről vásárolunk árut és azt behozzuk. Ilyen módon magyarázza, a megnövekedett narancsimportot is, ami kézenfekvő tévedés.

De még más összefüggés is van a beruházási kölcsönök és a kereskedelmi mérleg passzivitása között, mert a beruházások folytán a múlt évben 64.000 munkással apadt a munkanélküliek száma és ezek bérüket természetesen elsősorban élelmicikkekre fordították. E réven magyarázható meg, hogy körülbelül 50 millióval csökkent az élelmicikkek kivétele.

Az ipari és agrár indexszámok között a múlt esztendőben eltérést tapasztaltunk, amennyiben az agrárindex, tehát a főkivételünk indexszáma nem emelkedett, ellenben az ipari index körülbelül 7 százalékkal emelkedett. Ez annyit jelent, hogy az ezermillió pengő értéknek megfelelő ipari behozatalnál ha a behozott áru mennyiségileg semmivel sem növekedett volna, mégis az árak 70 millióval emelkedtek, amely összeg hozzájárult a passzivitás emelkedéséhez.

E három tétellel a passzivitás megnövekedett a legnagyobb részben meg volna magyarázva. A még megmaradó rész nézetem szerint az állott elő, hogy a múlt évben visszaszorított behozatal a cseh és osztrák kereskedelmi szerződések megkötése után, a javult kereseti viszonyok folytán eruptív erővel jelentkezett, annál inkább, mert az import nagyrészen egy hitelmevelet. A külföld t. i. nem követel rögtön fizetést, hanem 6 hónapi váltóra hitelt ad, amely hitel jóval olcsóbb, mint a belföldi, tehát nemcsak kamatmegtakarítást jelent, hanem pótolja a forgótőkét is és ez indította a kereskedőket arra, hogy többet importáljanak.

Látjuk tehát, hogy a kereskedelmi mérleg passzivitása csak muló jelenség, mely a külföldi kölcsönökkel szoros összefüggésben van.

Aggódalomra pénzünk stabilitására nézve

legalább egyelőre nincs ok. Tisztelt uraim! Ne méltóztassanak félreérteni, midőn a múlt év statisztikai adataiból azt merem megállapítani, hogy aggodalomra nincs okunk. Nem azt akarom ezzel mondani, hogy potenciális veszély nincs és hogy összetett kezekkel várhatjuk az eljövendő eseményeket. Ellenkezőleg, nyomatékosan hangsúlyozni kívánom, hogy pénzünk igenis ki van téve az értékcsökkenés veszélyének mindaddig, míg nem sikerül a fizetési mérlegünk passzivitását megszüntetni. Ezt pedig csak az exportnak az emelésével érhetjük el.

Ezzel kapcsolatban tulajdonképpen arról kellene beszélnem, mi módon lehetne az exportot emelni, tehát az olcsóbb és több termelésről, a termelési processzus racionalizálásáról, a drágaságról, arról, hogy a termelési értéknek 30 százalékat lerőjük adókban, vámokban és illetékekben az államnak, amivel elveszítjük külföldi versenyképességünket.

De nem akarom türelmüket túlsokáig igénybe venni s így még csak arról a nézetem szerint

helytelen közgazdasági politikáról

fogok néhány szóval megemlékezni, amely lábra kapott, amióta Európát balkanizálták. Mert kénytelen vagyok helytelennek nevezni azt a politikát, amely feláldozza azt, ami van és védi azt, ami nincs, mint ahogy az Ausztriában, Csehszlovákiában és nálunk is történik. Mi feláldozzuk a mezőgazdaságunkat, hogy ipart teremtsünk, Ausztria és Csehszlovákia pedig feláldozták az iparukat a mezőgazdaság kedvéért.

Tisztelt Uraim! Én nem vagyok agrárius, de igyekszem a dolgokat mindig teljes objektivitással megítélni. Ha meg akarunk gyógy-

zódni arról, hogy mennyire igazam van, mikor azt mondom, hogy a gazdasági politikánk mellett a mezőgazdaság szenved, úgy rajzoljuk egymás mellé az agrárindexnek és az ipari indexnek grafikonját 1850 óta és azt látjuk, hogy ez a két vonal szorosan egymás mellett haladt 78 éven keresztül, három eset kivételével. Az egyik kivétel az 1860-as háborús években volt, a második kivétel a világháború alatt volt, mikor az agrárindex az ipari index fölé emelkedett. Ezek voltak a mezőgazdaságra nézve a konjunkturalis évek. A harmadik kivétel most tapasztalhatjuk, mikor körülbelül négy év óta az agrárindex vonala messze alatta maradt az ipari index vonalának. Ez annyit jelent, hogy a mezőgazdaság elvérzik, ha ezen nem tudunk segíteni.

De tisztelt közgyűlés, akármilyen helytelen is ez a politika, megnyugvásunkra szolgálhat, hogy ebben a harcban mi leszünk az erősebbek, mert lehet ugyan a termőföld mellett erős ipart fejleszteni, de termőföldet, ahol nincs, legnagyobb vámvédelemmel sem lehet előteremteni, amint azt Fenyő Miksa, a Gyoszi igazgatója találóan mondotta, hogy az alpesi gleccserekre soha sem lehet buzakereszteteket varázsolni.

Befejezem tehát azzal,

hogy mindent el kell köveznünk exportképességünk és exportunk fejlesztése és emelése érdekében

és ezt a szempontot tartva szem előtt, elő kell segíteni a belföldi tőkeképződést, de ha a belföldi tőkeképződés nem elégséges, nem kell túlságosan félni külföldi kölcsönök felvételétől, ha ezekkel a kölcsönökkel a termelést elősegítjük.

HOTEL IMPERIAL — POLA NEGRI

eredeti beállításával péntektől vasárnapig a Belvárosi Moziban.

Vasárnapi rendőri krónika: egy öngyilkosság, két betörés

Amikor álarcosbálon muzsikál a dobos és a zongorista: kifosztják a lakásukat

(A Délmagyarország munkatársától.) A vasárnapi rendőri krónika egy öngyilkosságról és két nagyobb betöréses-lopásról számol be. A városi menhelyen Vass István 75 éves menhelyi építő öngyilkossági szándékból szíven szúrta magát. A menhely lakói vasárnap a késő esti órákban vették észre Vass István tettét, aki ekkor már súlyos vérvesztéséget szenvedett. A menhelyi lakók elbeszélése szerint Vass gyógyíthatatlan betegségben szenvedett. Az utóbbi napokban már nem is vett magához táplálékot. A mentők az élelmet öreg embert beszállították a kórházba, ahol azonnal megoperálták. Életben maradásához nem sok reményt fűznek.

Vasárnap éjjel jelentették a rendőrségnek, hogy a Feltámadás-ucca 11. szám alatti Hangya-fizetésben betörők jártak. A betörőket munkájukban nem zavarta meg senki, nyugodtan dolgozva feltörték a pénztárszekrényt, amelyben azonban csak 250 pengőt találtak. A betörők különböző fűszerárakat csomagoltak össze egy üres ládába és az éj leple alatt elmenekültek. A rendőrség nagy apparátussal látott hozzá a betörők elfogásához, munkáját azonban eddig siker nem koronázta.

Vasárnap virradóra a Kass-szállodát is

meglátogatták a betörők. Az első emeleten laknak az étterem ismert fiatal muzsikusa. A dobos és a zongorista szombat este egy álarcos bálon játszott. Szállodai szobájukból este kilenc óra után távoztak el. Szobájuk ajtaját azonban elfelejtették bezárni és így történt azután, hogy amikor az álarcos bálból reggel hat óra után hazatértek, szobájukat teljesen felforgatva találták. A társa-nyitva levő szekrények láttára Béla, a dobos azonnal megállapította, hogy betörés történt. A helyi viszonyokkal ismerős betörők mindkét zenészt megfosztották értéktárgyaiktól. A dobostól a betörők elvitték egy értékes aranyórát, aranyláncot, egy dublé cigarettatárcát és egy darab kanadai dollárt. A zongorista rosszabbul járt. Neki 70 pengő készpénzét, aranyláncát pecsétygyűrűvel és ezüst óráját vitték el.

A rendőrség azonnal megindította a nyomozást, de csak annyit tudtak megállapítani, hogy a betörést a helyi viszonyokkal ismerős egyének és olyanok követték el, akik pontosan ismerik a két zenész anyagi viszonyait is. A dobos 100 pengő jutalmat ajánlott fel annak, aki a betörők személyére nézve közelebbi adatot szolgáltat.

Angol ruhabérleti osztály

SCHATZ M. FIAI

Kölcsey u. 4.
Telefon 8-16.

730

Legfinomabb angol és skot szövetek és bélésárak dus raktára.

NEIGER

Kóser ettermei Budapest, Teréz körut 4.
Szegediek találkozó helye.